

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro Quinto Decretalium. In Quo De Judicio, Seu Ordine Judiciario criminali, nec non de criminibus Ecclesiasticis, & secularibus ... agitur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1677

Titulus. V. De Magistris, & ne aliquid exigatur pro licentia docendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98302](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98302)

steriore verò casu, si Simonia, etsi mentali tantum, sit annexa iniustitia, cum opere secuto, quia exter- num actum adjunctum habet, oritur obligatio res- tituendi ex jure naturali, cit. n. 190. ubi id magis de- claratur.

SERIES CAPITULORUM.

IN ANTIQUIS.	c. 28. n. 106.
c. 1. n. 16. & 19.	c. 29. n. 40.
c. 2. n. 168.	c. 30. n. 66. & seq.
c. 3. n. 145.	c. 31. n. 147. 149. 150.
c. 4. n. 144.	& seq.
c. 5. n. 145.	c. 32. n. 149. & duobus
c. 6. n. 146.	seqq.
c. 7. n. 143.	c. 33. n. 102. & seq.
c. 8. rum. 31. & seq. &	c. 34. n. 88.
n. 76.	c. 35. n. 24.
c. 9. n. 33. & 76.	c. 36. n. 37. & seq.
c. 10. n. 34.	c. 37. n. 22.
c. 11. n. 165. & n. 181.	c. 38. n. 48. & 111.
& seq.	c. 39. n. 41.
c. 12. n. 85. & seq.	c. 40. n. 68. & seq.
c. 13. n. 166.	c. 41. n. 79. & seq.
c. 14. §. Nec quemquam.	c. 42. n. 81.
n. 45. & in princ. n. 57.	c. 43. n. 90. & seq.
c. 15. n. 28.	c. 44. n. 158. & duobus
c. 16. n. 35.	seqq.
c. 17. n. 82. & seq.	c. 45. & ult. n. 127. 129.
c. 18. n. 131. & 133. &	& 190.
seq.	IN EXTRAVAGANTIBUS
c. 19. n. 62. & seq.	Communibus.
c. 20. n. 20. & seq.	Extrav. 1. in princ. n. 60.
c. 21. n. 39.	& §. Nos enim. n. 70.
c. 22. n. 161.	& seq.
c. 23. n. 93. & seq.	Extravag. 2. in princ. §.
c. 24. n. 50.	Statuentes præterea, &
c. 25. n. 64. & seq.	§. seq. & fin. n. 145. §.
c. 26. n. 95. & seq.	Per electiones. n. 99. &
c. 27. n. 97. 98. & 100.	duobus seqq.

TITVLVS IV.

NE PRÆLATI VICES SUAS, VEL
Ecclesias sub annuo censu concedant.

§. Unic. An. & sub qua pena prohibitum sit Prælati vi- ces suas, id est, jurisdictionem suam sub annuo censu, siue redditu concedere, & an etiam proventus Ecclesia- rum sub annuo censu locari possint?

Ad priorem questionem respondetur, qui pecu- niam dant, ut Episcopalem, seu spirituales jurisdi- ctionem exerceant, privantur officio suo, & Episco- pi, qui vendiderant, amittunt potestatem conferen- di tale officium, c. Præterea. 1. h. t. n. 1. Etsi verò E- piscopus, vel alius similis Prælati sit simoniacus, si alicui, pretio recepto, vices suas, id est, jurisdictio- nem Ecclesiasticam committat: non tamen Vica- rius, vel alius ab Episcopo constitutus, ut vice ipsius jurisdictionem exerceat, si pro illo officio pecuniam accipiat, Simoniam committit, n. 2. Similiter Epi- scopi, & Archidiaconi, qui ad agendas vices suas, & causas Ecclesiasticas terminandas, annum censum solvant, removendi sunt à Clero, & Episcopus, qui hoc sustinuerit, & permittit, judicia Ecclesiastica pervertit, Canonice puniatur, id est, penâ deposi-

tionis, c. Quoniam. 2. h. t. n. 3. Item Ecclesiæ regimen non debet Sacerdotibus committi sub annuo censu, c. Quoniam. 3. h. t. n. 4. De posteriore questione agitur in c. Querelam. 4. & ult. h. t. ubi statuitur, quod fructus, & obventiones Ecclesiæ possunt locari ad certum tempus, v. g. ad septennium pro certo annuo censu: & si conventum fuerit, intra illud tempus non auferre, standum est promissis, nec potest au- ferri, n. 5. Utrum hodie prohibeantur, non solum res, & bona Ecclesiæ, sed etiam fructus, seu redditus Ecclesiæ, seu beneficii locari ultra triennium, num. 6. An fructus, seu proventus Ecclesiarum provenien- tes ex jurisdictione Ecclesiastica possint vendi, vel ipsa etiam Episcopalis, vel spiritualis, num. 7. & 8. Nullo modo est Simonia, quod Pontifex exigat, ut solvantur Annate, hoc est, integri fructus primi an- ni, qui ex Episcopatibus, Prælatibus, aliisque bene- ficiis vacantibus exiguntur, quia id non est contra Ius Divinum, neque Ecclesiasticum, sed ex justè, ac rationabiliter exiguntur, n. 9. & 10.

SERIES CAPITULORUM.

IN ANTIQUIS.	c. 3. n. 4.
c. 1. n. 1.	c. 4. & ult. num. 5.
c. 2. n. 3.	& 8.

TITVLVS V.

DE MAGISTRIS, ET NE ALIQUID
exigatur pro licentia docendi.

§. I. An, & quinam Magistri constituendi sint ad do- cendum in Ecclesiis Cathedralibus, & an licitum sit aliquid exigere, vel accipere pro li- centia docendi?

Ecclesia Cathedralis debet providere de Magi- stro, qui Clericos ejusdem Ecclesiæ, & alios paupe- res Scholares gratis doceat, eique competens bene- ficiam conferatur. Item nullus pro licentia docendi pretium exigat, nec sub prætextu alicujus consuetu- dinis, ab eis, qui docent, aliquid petat: nec aliquem, qui sit idoneus, petita licentiâ, docere prohibeat, vel impediat: qui autem contra hoc facere præsum- pserit, beneficio suo privari debet, c. 1. h. t. n. 1. & 2. Præterea pretium exactum pro licentia docendi est restituendum, & promissum remittendum. Item si is, qui tenetur, non instituit in locis debitis Magi- stros, Episcopus præficere debet viros idoneos ad in- structionem aliorum, appellatione postpositâ, c. Prohibens. 2. h. t. n. 3. Similiter ne quis pro licentia docendi exigat pecuniam, prohibetur sub penâ ex- communicationis, & privationis officij, & dignita- tis, etiam si hoc habeat consuetudo, c. Quanto. 3. h. t. n. 4. An Doctoratus sit dignitas, n. eod. Non solum in Ecclesia Cathedrali, sed etiam in qualibet alia Conventuali habente sufficientes facultates, consti- tuatur à Prælato, cum Capitulo, vel majore & sanio- re ejus parte, Magister idoneus, qui gratis Clericos Ecclesiæ in Grammatica, & alios juxta posse insti- tuat. In Metropolitana verò Ecclesia constituendus est Theologus, qui Sacerdotes, & alios in S. Pagina doceat, & in his præsertim instruat, quæ ad curam a- nimarum pertinent. Cuilibet autem Magistrorum assignari debent à Capitulo proventus unius præ- bendæ, & pro Theologo tantundem, dum legit: non tamen

tamen propterea Magister electus efficitur Canonici. Quod si forte Ecclesia Metropolitana duobus nimis gravetur, Episcopus de Grammatico in alia Ecclesia sua Civitatis, vel Diocesis, faciat provideri, c. *Quia nonnullis*. 4. h. t. n. 5. quid non tantum Jure antiquo, sed etiam Jure novo Concilij Tridentini Sess. 5. c. 1. & Sess. 23. c. 18. de reform. circa lectionem S. Scripturæ, & Grammaticæ statutum sit, & antiquis Canonibus adjectum, n. 6. & 7.

§. II. *Quale privilegium Jure Canonico concessum sit Theologiam, seu SS. Scripturam publice docentibus, vel illi studentibus?*

Prælati Ecclesiarum, & Capitula mittere debent ad studium Theologiæ aliquos dociles, seu habiles ad discendum, qui deinde possint in Ecclesia DEI alios erudire, quibus subministrant necessaria, si proprii proventus Ecclesiastici non sufficiant. Et studentes in Theologia per quinque annos percipere debent fructus integros beneficiorum, sicut etiam Doctores Theologi dum docent, non obstante contrariâ consuetudine, vel statuto, c. *Super specula*. 5. & ult. h. t. Et hæc Constitutio confirmata fuit à Concilio Trident. Sess. 5. c. 1. de reform. n. 8. Non tantum docentes Theologiam, vel in ea studentes, sed etiam docentes, & audientes Jus Canonicum gaudent hoc privilegio percipiendi fructus in absentia: & quidem docentes, quamdiu publice docuerint: Studentes verò in prædictis Facultatibus per quinquennium excusantur à residentia, & integre fructus beneficiorum suorum percipiunt in absentia: exceptis distributionibus quotidianis, n. 9. Ad hoc autem non requiritur alia licentia, sed sufficit generalis auctoritate hujus Constitutionis facta: debent autem, qui volunt hoc privilegium gaudere, studere Theologiæ, vel Juri Canonico in Studio generali, sive celebri Universitate, n. 10. In Studijs Romanæ Curie, & alijs quibusdam debent constitui Magistri Catholici, qui instruant in Lingua Hæbraica, Arabica, & Chaldaea, Clem. 1. h. t. cit. n. 10.

§. III. *An accipere pecuniam pro doctrina Theologica, sit simoniacum?*

Non est Simonia, neque illicitum pro officio docendi Theologiam, Scholasticam vel Moralem, seu Casus conscientiarum, neque etiam positivam, seu S. Scripturam justum stipendium accipere, n. 11. Et hinc neque vendere licentiam docendi Theologiam est Simonia, spectato Jure naturali ac Divino: quamvis Jure Ecclesiastico hoc sit prohibitum, non tantum simoniacum, sed ut illicitum, & injustum, si Doctores, seu Magistri, qui habent justum stipendium pro suo officio, exigant pecuniam ab alijs, qui volunt in eadem Ecclesia docere, c. *Quanto*. 3. h. t. vel si Prælati Ecclesiastici, quibus competit potestas, unâ cum beneficio Ecclesiastico, concedendi etiam licentiam docendi, pro tali concessione pretium aliquod exigunt, quod est prohibitum, in c. 1. & 2. h. t. Secundò, si officium, seu obligatio docendi Theologiam, vel Jus Canonicum, sit annexa alicui beneficio Ecclesiastico, non est Simonia contra Jus Divinum, & naturale, si talis Magister ultra stipendium, quod accipit ab Ecclesia, pecuniam exigat à discipulis, neque etiam Jure Ecclesiastico, id est prohibitum, cit. n. 10. Tertiò, non est simoniacum, nec illicitum dare consilium pro stipendio, ac pretio, etiam si à

Theologo detur ad dirigendam conscientiam. Quartò, neque est simoniacum, sed licitum pecuniam pro Gradu Licentiæ, & Doctoratibus, & cunctis Facultatibus, etiam Theologicis, accipere etiam in Clement. 2. h. t. Constitutio de tempore juramento à Doctorandis, quod in præsentia expendent ultra Summam 3000. representat rationem, quæ tamen in pluribus locis obliata est, vel usi non recepta, n. 14.

SERIES CAPITULORUM IN ANTIQVIS.

c. 1. n. 1. c. 2. n. 3. c. 3. n. 4. c. 4. n. 5. & duobus seqq.

TITVLVI.

DE JUDÆIS, ET SARACENIS, ET eorum servis.

§. I. *Quæ, & in quibus rebus Christiani interdicti sit communicatio cum illis?*

Agitur hic de communicatione inter Christianos & infideles in rebus politicis, & quæ ad humanum commercium spectant. Et inprimis prohibetur omnibus Christianis assiduo conversatio, & communicatio cum Judæis, ne hi obliam ad suam liberationem eos trahant. In specie vero plures casus, in quibus interdicitur Christianis communicatio cum Judæis. Veluti primò, ne Christiani habeant cum Judæis. Et hinc quævis Christianus possit habere servum Judæum, non tamen debere familiarem, & domesticum, licet Christianus possit habere Saracenos, & alios infideles, quam servos, intra eandem domum, cit. 2. cundò, non licet Christianis Judæos in Medicinam cerfere ad eos sanandos, nec medicinas ad eos accipere, excepto casu necessitatis, quando mere ab eis possint, n. 2. Tertiò, non licet Christianis balneum intrare, & in eo se lavare, nisi necessitas exigat, cit. n. 2. Quartò, prohibetur Christianis vesci Azymis Judæorum, etiam ab eis, c. *Nullus*. 13. cap. 28. q. 1. n. 3. Quintò, interdictum est Christianis Judæos invitare, & cum illis accedere ad eorum convivia, c. *Omnis*. 14. q. 1. licet colloquium cum eis sit permillum, non tantum autem cum Judæis, sed etiam cum Saracenis, aut infidelibus prohibitum est Christianis convivia celebrare, exceptis ijs, qui missi sunt ad eorum conversionem, c. *Quam* sit. 10. in præsentia, & in fine additur, quod quicumque Religiosi, vel Clerici, qui exeunt ad prædicandum Evangelium infidelibus, possunt ijs adherere, n. 4. Item prohibitum est Christianis non solum adire eorum convivia, etiam eorum nuptias, nec dies festos, ludos, & alias reas cum eis agere, vel Synagogas eorum frequentare, n. 5. Sextò, prohibitum est Christianis, seu famulari Judæis, c. *Ad hæc*. 8. h. t. sive inter domum, sive extra illam: non est tamen prohibitum locare suas operas Judæis, dummodo hi non sint infideles illis præsentis, n. 6. Septimò, non est illicitum Christianis, nutrire filios Judæorum, cit. c. 28. h. t. nec inuta, nec extra domum, n. 7. Hinc